

CY000FAM032 - ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗΣ ΑΧΕΡΙΤΟΥ

Περιγραφή

Ο υδατοφράκτης Αχερίτου FAM032 βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων της Αχερίτου, σε απόσταση 3.72km βόρεια από το κέντρο της κοινότητας, σε περιοχή που δεν ελέγχεται από την Κυπριακή Δημοκρατία. Κατά την περίοδο της Βρετανικής αποικιοκρατίας, ο άγγλος υδραυλικός μηχανικός J. H. Medlicott, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα καλύτερα αρδευτικά έργα έπρεπε να κατασκευαστούν στη Μεσαορία. Πρότεινε την κατασκευή υδατοφρακτών, στα Κούκλια (FAM033), την Αχερίτου (FAM032) και τη Σύγκραση (FAM043). Ο υδατοφράκτης Αχερίτου ξεκίνησε να κατασκευάζεται στη κοίτη του ποταμού Αμμοχώστου το 1899 και προοριζόταν για την άρδευση σιτηρών και βαμβακιών της Μεσαορίας. Τα χρήματα για την εκτέλεση του έργου παραχωρήθηκαν από το βρετανικό θησαυροφυλάκιο. Για την κατασκευή του υδατοφράκτη εργοδοτήθηκαν περίπου 3000 άντρες και γυναίκες. Στη διάρκεια της κατασκευής, βρέθηκαν ίχνη αρχαιότερου φράγματος που κάλυπτε μικρότερη έκταση. Οι μηχανικοί του έργου, χρονολόγησαν ότι το αρχαίο φράγμα αναγόταν στη Ρωμαϊκή ή Ενετική περίοδο (1, 2, 3). Επίσης ο υδατοφράκτης βρίσκεται σε απόσταση περίπου 1km από την Εκκλησία Παναγίας Χρυσοπολίτισσας ή Τραπέζας, κτίσμα που προστατεύεται από το Τμήμα Αρχαιοτήτων ως «Αρχαίο Μνημείο Β' Πίνακα» (5). Κατά την επίτοπια επίσκεψη, ο υγρότοπος δεν είχε νερό. Χαρακτηριστική είναι η παρουσία εκτεταμένου δικτύου αρδευτικών/αποστραγγιστικών καναλιών στη περιοχή καθώς και η εμφανής παρουσία αλόφυτικής βλάστησης. Η έντονη παρουσία αλόφιλων ειδών πιθανόν να οφείλεται στην αυξημένη αλατότητα του εδάφους της περιοχής. Πρόκειται για πεδινό έδαφος που εμπλουτίστηκε με υδατοδιαλυτά άλατα και κατέσται «αλατούχο» (Solontzaks). Τέτοια εδάφη εμφανίζουν αυξημένη τάση απερίμωσης (4). Λόγω της χαρακτηριστικής μορφής των αλόφυτων το φράγμα και η περιοχή, ονομαζόταν στο παρελθόν «λειτουργήνες» (προσωπική επικοινωνία). Ο υδατοφράκτης τροφοδοτείται από τη λεκάνη απορροής και η παρουσία του νερού είναι εποχική. Η βιολογική του αξία είναι μικρή. Περίοδος αναφοράς πρωτογενών δεδομένων: 11/09/2014
Απογραφείς: Α. Παπαθεοδούλου, T. Emirzade
Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (2006). Κατάσταση εμπλουτιστικών φραγμάτων Λάρνακας και Αμμοχώστου. Λευκωσία.
(1) Haggard H.R. (1901). A Winter Pilgrimage in <http://cypruslibrary.moec.gov.cy/> (Accessed 08/15).

(2) Καμπανέλλας Χ., Όμορφος Χ., Ιωάννου Α., Φραγκέσκου (2003). Η ανάπτυξη των υδάτινων πόρων της Κύπρου- Ιστορική αναδρομή.

(3) Παπαδόπουλος Α., Παπαδόπουλος Δ. (1990). Αχερίτου. Λάρνακα.

(4) Υπηρεσία Περιβάλλοντος (2008). Εθνικό σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της απερίμωσης.

(5) Δεδομένα Τμήματος Αρχαιοτήτων (Πρόσβαση 06/2015).

Βιβλιογραφική Παραπομπή στο Υγροτόπιο Κύπρου:

Παπαθεοδούλου Α., Σεργίδης Λ., Μιχαήλ Κ., Emirzade T., Βίκτωρα Μ., Αναστάση Α. 2015 – (συνεχής ενημέρωση): Υγροτόπιο Κύπρου- Απογραφή των Κυπριακών Υγροτόπων. Δημοσιεύεται στο <http://www.cypruswetlands.org>, πρόσβαση [ημερομηνία].

Γενικές πληροφορίες

Βασικές πληροφορίες

Τοποθεσία υγρότοπου:	Εσωτερικός
Τύπος υγρότοπου:	Τεχνητός
Φυσικός / Τεχνητός:	Υδατοφράκτης
Περιοχή (Ha):	114.21728

Hydrological interaction with other wetland:	Όχι -
Αλατότητα νερού:	Γλυκό
Είσοδος γλυκού νερού:	Λεκάνη απορροής (από κατακρημνίσματα)
Επιφανειακή έξοδος νερού:	Δεν υπάρχει εμφανές σημείο εξόδου του νερού
Ελεύθερη επιφάνεια νερού (%):	26 - 50
Υδροπερίοδος:	Εποχική

Γεωγραφική πληροφορία

Επαρχία:	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ
Minicipality/Community:	ΑΧΕΡΙΤΟΥ
Coordinates (WGS84):	33.839900 E - 35.131110 N

Βιολογική σημασία

Βιολογική σημασία:	Μικρή
---------------------------	-------

Ramsar wetland types

Τύπος Ramsar	Κάλυψη (%)
6 -- Περιοχές αποθήκευσης νερού. Ταμειυτήρες, υψηλά φράγματα, διάφορα εμπόδια ροής νερού (> 80 στρέμματα)	> 95

Καθεστώς προστασίας και άλλοι χαρακτηρισμοί

Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά

Κωδικός IBA	Ονομασία περιοχής	Κάλυψη (%)
12009	Πεδιάδα Μεσαορίας	100

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες, Δραστηριότητες & Επιπτώσεις

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες

Τύπος Οικοσυστημικής υπηρεσίας	Οικοσυστημικές Υπηρεσία	Κλίμακα Οφέλους	Σημαντικότητα
Προμηθευτικές υπηρεσίες	Γλυκό νερό		
Ρυθμιστικές υπηρεσίες	Ρύθμιση υδάτων		
Υποστηρικτικές υπηρεσίες	Παροχή ενδιαιτημάτων		

Δραστηριότητες στον υγρότοπο

Δραστηριότητες	Ένταση
100 = Καλλιέργειες	Μεγάλη
140 = Βόσκηση	Μεσαία
180 = Χρήση φωτιάς για αγροκτηνοτροφικά οφέλη	Μεσαία

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής

Δραστηριότητες	Ένταση
105 = εκτατικές καλλιέργειες	Μεγάλη
140 = Βόσκηση	Μεσαία
180 = Χρήση φωτιάς για αγροκτηνοτροφικά οφέλη	Μικρή
300 = Εξαγωγή αδρανών υλικών (άμμου, χαλικιών, κ.ά.)	Μικρή
402 = ασυνεχής δόμηση	Μικρή
410 = Βιομηχανικές / Εμπορικές περιοχές	Μεγάλη
421 = απόρριψη οικιακών απορριμμάτων (π.χ. σκουπίδια)	Μικρή
430 = Αγροτικές (γεωργικές) κατασκευές	Μικρή

502 = οδικό δίκτυο	Μεγάλη
507 = γέφυρες, οδογέφυρες	Μικρή
830 = Δημιουργία καναλιών	Μεγάλη

Επιπτώσεις

Impact type	Ένταση
HL- = Απώλεια ενδιαιτημάτων	Μεγάλη
LR- = Μείωση της ρύθμισης της ροής του νερού	Μεγάλη
SI- = Οξίνιση εδαφών	Μεγάλη
WGS = Αποστράγγιση βάλτων/ελών	Μεγάλη

Οικότοποι & Βλάστηση

Τύποι οικότοπων

Τύποι οικότοπων	Κάλυψη (%)
1310 Πρωτογενής βλάστηση με Salicornia και άλλα μονοετή είδη των λασπωδών και αμμωδών ζωνών	< 5

Τύποι βλάστησης

Τύπος βλάστησης	Κάλυψη (%)
Αλοφυτική	76 - 95
Αμμόφιλη	< 5
Θαμνώδης / Δενδρώδης	< 5
Ξενικά Είδη	< 5
Υγρολιβαδική	< 5
Υπερυδατική	< 5

Είδος

Χλωρίδα

Είδος	Κυριαρχία	Reference
Eucalyptus sp.	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, T. Emirzade, 11/09/2014
Halocnemum sp.	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, T. Emirzade, 11/09/2014
Juncus sp.	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, T. Emirzade, 11/09/2014
Limonium meyeri	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, T. Emirzade, 11/09/2014
Phragmites australis	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, T. Emirzade, 11/09/2014
Prosopis farcta	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, T. Emirzade, 11/09/2014
Salicornia sp.	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, T. Emirzade, 11/09/2014
Salsola sp.	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, T. Emirzade, 11/09/2014
Suaeda vera	Κυρίαρχο	A. Παπαθεοδούλου, T. Emirzade, 11/09/2014
Tamarix sp.	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, T. Emirzade, 11/09/2014
Typha domingensis	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, T. Emirzade, 11/09/2014

Πανίδα

Πτηνά	Πληθυσμός	Κατάσταση φωλιάσματος	Αναφορές
Circus aeruginosus (L., 1758)	1-10		A. Παπαθεοδούλου, T. Emirzade, 11/09/2014
Bubulcus ibis (L., 1758)	1-10		A. Παπαθεοδούλου, T. Emirzade, 11/09/2014
Columba palumbus (L.,1758)	1-10		A. Παπαθεοδούλου, T. Emirzade, 11/09/2014

Αμφίβια

Αμφίβια	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
---------	------------------------	----------

Αναφορές

Haggard H.R. (1901). A Winter Pilgrimage in <http://cypruslibrary.moec.gov.cy/> (Accessed 08/15).

Καμπανέλλας Χ., Όμορφος Χ., Ιωλάννου Α., Φραγκέσκου (2003). Η ανάπτυξη των υδάτινων πόρων της Κύπρου- Ιστορική αναδρομή.

Παπαδόπουλος Α., Παπαδόπουλος Δ. (1990). Αχερίτου. Λάρνακα.

Δεδομένα Τμήματος Αρχαιοτήτων (Πρόσβαση 06/2015)

Υπηρεσία Περιβάλλοντος (2008). Εθνικό σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της απερίμωσης.

Αντιπροσωπευτική φωτογραφία & Χάρτης

FAM032

ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗΣ ΑΧΕΡΙΤΟΥ/ACHERITOU RESERVOIR**Πρόγραμμα απογραφής των υγροτόπων της Κύπρου/ Inventory of the wetlands of Cyprus**

Δεδομένα Χάρτη: Google, DigitalGlobe, NASA

Map Data: Google, DigitalGlobe, NASA

 Όρια Υγροτόπου/ Wetland's Boundaries

TERRA CYPRIA
Το Κέντρο Ιατρικά Προσταγείας Τον Περιβάλλοντος
Της Στήλης Κοινωνικών Φορητοτήτων
Κέντρο Γενετικής Κοινωνίας

ΥΓΡΟΤΟΠΙΟ
Κύπρου